

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้บริหารการพยาบาล โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารการพยาบาลตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วย/หัวหน้างาน/หัวหน้าห้องตรวจ ผู้ช่วยหัวหน้าหอผู้ป่วย/หัวหน้างาน/ผู้ช่วยหัวหน้าห้องตรวจ พยาบาลผู้ตรวจการนอกเวลา จำนวน 80 คน ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย ได้แก่ กลุ่มงานอายุรกรรม กลุ่มงานศัลยกรรม/ศัลยกรรมกระดูก/EENT กลุ่มงานกุมารเวชกรรม กลุ่มงานสูติกรรม กลุ่มงานผู้ป่วยนอก/อุบัติเหตุฉุกเฉินและหน่วยงานพิเศษ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นแบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาล ตามการรับรู้ของผู้บริหารทางการพยาบาล ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาปฏิบัติงาน สถานที่ปฏิบัติงาน การเป็นสมาชิกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้บริหารการพยาบาลเป็นข้อคำถามปลายปิดซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองตามกรอบแนวคิดจรรยาบรรณพยาบาลของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ปี 2546 จำนวน 9 ด้าน รวม 52 ข้อดังนี้

2.1 พยาบาลรับผิดชอบต่อประชาชนผู้ต้องการการพยาบาลและบริการสุขภาพ จำนวน 7 ข้อ

2.2 พยาบาลประกอบวิชาชีพด้วยความเมตตา กรุณา เคารพในคุณค่าของชีวิต ความเป็น สิทธิและคุณค่าของเพื่อนมนุษย์ จำนวน 5 ข้อ

2.3 พยาบาลมีปฏิสัมพันธ์ทางวิชาชีพกับผู้ให้บริการ ผู้ร่วมงาน และประชาชนด้วย ความเคารพในศักดิ์ศรี และสิทธิมนุษยชน จำนวน 6 ข้อ

2.4 พยาบาลยึดหลักความยุติธรรมและความเสมอภาคในสังคมมนุษย์ จำนวน 6 ข้อ

2.5 พยาบาลประกอบวิชาชีพโดยมุ่งความเป็นเลิศ จำนวน 6 ข้อ

2.6 พยาบาลพึงป้องกันอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตของผู้ให้บริการ จำนวน 5 ข้อ

2.7 พยาบาลรับผิดชอบในการปฏิบัติให้สังคมเกิดความไว้วางใจต่อพยาบาล และต่อวิชาชีพการพยาบาล จำนวน 4 ข้อ

2.8 พยาบาลพึงร่วมในการทำความเจริญก้าวหน้าให้แก่วิชาชีพการพยาบาล จำนวน 7 ข้อ

2.9 พยาบาลพึงรับผิดชอบต่อตนเองเช่นเดียวกับรับผิดชอบต่อผู้อื่น จำนวน 6 ข้อ

ข้อคำถามแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 3 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามดังนี้

คะแนน 3	หมายถึง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
คะแนน 2	หมายถึง	ปฏิบัติบางครั้ง
คะแนน 1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยครั้ง/ไม่ปฏิบัติ

การแปลผลคะแนน ผู้ศึกษาแบ่งระดับคะแนนการปฏิบัติออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้คะแนนเฉลี่ย ที่ได้จากค่าคะแนนสูงสุดลบค่าคะแนนต่ำสุดและหารด้วย 3 โดยใช้ค่าอันตรภาคชั้นของคะแนน (interval scale) (บุญใจ ศรีสถิตถันรากูร, 2544) ในการแบ่งระดับจะได้คะแนนเฉลี่ยที่หมายถึงผู้บริหาร การพยาบาลรับรู้ว่าการพยาบาลมีพฤติกรรมจริยธรรม ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.00	หมายถึง	พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	1.67 – 2.33	หมายถึง	พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.66	หมายถึง	พฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลอยู่ในระดับน้อย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. **ความเที่ยงตรง (content validity)** ผู้ศึกษานำแบบวัดพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลที่สร้างขึ้นไปหาความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นอาจารย์พยาบาล 2 คนและพยาบาลผู้ทำงานด้านพฤติกรรมจริยธรรม 1 คนทำการตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นผู้ศึกษานำแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าดัชนีความตรงของเนื้อหา (Content Validity Index : CVI) ได้ค่าเท่ากับ 0.82 แล้วนำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปทดลองใช้

2. **การตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability)** โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบความเชื่อมั่น ในผู้บริหารการพยาบาล โรงพยาบาลศูนย์ลำปางจำนวน 20 คน หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปคำนวณความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าเท่ากับ 0.94

การพิทักษ์สิทธิของประชากร

ผู้ศึกษาทำหนังสือชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา ขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล ชี้แจงให้ประชากรทราบว่ามิสทธิจะปฏิเสธการตอบแบบสอบถามได้โดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผล และจะไม่ส่งผลกระทบต่อประชากรแต่อย่างใด ผลการศึกษาจะเก็บเป็นความลับ ไม่มีการระบุชื่อประชากรที่ศึกษา ข้อมูลนำเสนอในภาพรวมในเชิงวิชาการและใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้น

การรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. ผู้ศึกษาทำหนังสือขออนุญาตรวบรวมข้อมูล ผ่านประธานกรรมการบริหารหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาลแผน ข บัณฑิตศึกษสถาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาขออนุญาตหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลและประสานคณะกรรมการจริยธรรมของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนของการศึกษาและขออนุญาตในการรวบรวมข้อมูล

3. ผู้ศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามพร้อมเอกสารแนะนำตัว รายละเอียดของแบบสอบถาม และส่งแบบสอบถามถึงประชากรตั้งแต่วันที่ 8-10 กันยายน 2549 ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดเวลาขอรับแบบสอบถามคืนภายในวันที่ 15-18 กันยายน 2549 โดยแจกแบบสอบถามไปทั้งหมด 80 ฉบับ ได้รับกลับมา 80 ฉบับ แต่มีความสมบูรณ์ 77 ฉบับ คิดเป็น 96.25%

4. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยพิสัย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ระดับพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลโดยรวมและรายด้านวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนรายข้อวิเคราะห์โดยหาความถี่และร้อยละ